

solutio: vel de istore coniugis
ad illud profiliſſe. ad huius
3. Ea. Platerium apud
iuxta bonos, & improbos in
existimatione fuit: ut, si qui
erant devoteos: lequa: heret
talis: aut Fratres Marie de
Platerio. Qui licet mori-
bus, aut improbiis videbatur,
ex proverbi: Non est de Fra-
ternitate Platerii: dicebatur.
quanta nunc est distantia? Vbi
non prifica miraculorum in co-
fsequentiā? Vbi fanctorum par-
copia virorum? Vbi disciplina
vigor, & rigor vitae? Vbi zelus
& ior salutes antimanum? Quā-
tum Ego & Filius amamus
perfectionem, & salutem ve-
tranū: dolemus tantum nunc in
Psalterio temporē & accidiam.
Dico hoc si dolere possemus.

4. De Ordine meo & tuo
sic habe: Si quis alia in re ne-
gligentior notabatur , quam
primum audiebat, Frater, au-
non dicitis Psalterium Beat.
Virginis, aut indebet oratis.
Certe citius in choro Frates
ad Psalterium orantes reperi-
bantur abditi, quan in dormi-
torio, vel studio.

5. Audiam nunc cuncti,
quanta gloria mea tunc hono-
ratur in isto Ordine. Videat,
na Pattrum antiquorum , ac
Sororum citius & deuotius
redeant Psalteria.

FINIS PARTIS-SECUNDÆ.

**Flures sese ferent in sermonum occasione revelationes
partibus subiectis.**

PARS TERTIA
COPPENSTEINIJ
ALANI DE RVPE
REDIVIVI

SERMONIBUS S. P. N. DOMINICI:

B. Alano revelatis.

CAPUT XVIII.

SERMO I.

tur Trinitas. Et ille p[ro] qui per
Ang. Salutationem concipitur
polymodum prædicans docuit
orare, non propheticam, sed
Orationem Euangelicam.

Psalterium SS. Trinitatis Scientiam confert illis, qui ipsum amant; & amando laudant. Sponsum ac Sponfam, in ipolorum tam iucundo Cantico. Unde istam in sententiam S. Hieronymus Grandis Dei bonitas nostris resuluit in habitaculis, cum divina Maiestas habitavit in Virginea latibus. Arcata latebat in pavculo Diuinitas, cuius

HISTORIA.

II. Prædicatorum Ordinis Patriarcha Predicatorum Christi S. Dominicus, cum Albigensium Zizaniolum agrum, ter ralque circum late spinis ac tribulis hereticis maledictionis oblitis ad horrentes obirent bonus seminandus semper Christi; et ad prædicandum esset & viu exercitatus, & faculta paratissimus, & scientiam copia instruitus, quam vel abique libris ad nuntium volumine promptam semper habebat; per se tamen de omnibus in corde suo nil capiebat sapidum, aut placitum: quod ei abulceret affere in mediis. Id quod Deo dilectissimis quibusque predicatoribus euangelio aliquot nimicunt ut humiliantur; & a Deo sermonem bonum petant. Animorum namque conversio: per Diuinam potentiam fit, non per humana scientiam. Illa das verbum bonum evangelizantibus in virtute misera. Ut predicatores, ceteri Santos, per mandibulam animi Philistos cedant, id est peccata, demones, & appetitus inordinatos.

III. In fuorum itaque laborum conatu S. Dominicus, ad vnum intentus lucrum animarum, fortis magis, quam ornata prædicatione, eam apud fami-

liarem sibi servatorem animatum gratiam inuenit, ut accepta ab Iesu non consolationis solum, sed in prædicandi modo, instructionis vлага gaudere mereretur. Ut cum, in catenis, aliquando servator appareret ei, salutaria plus quam utilia; & mirifica, quam magna, magis aperiebat. Dilectissime Domine, inquietus, gaudium meum est, humilitate potius ardes sanctorum animas: quam placere hominibus: non amo, alia appertenentes, & negligentes humilias: quos admirabilis potius quam utilia predicare delectat. Non haec agorun est animorum preparatio: ut eis esse proficia posse medicina.

Ante docti, indecti, clari obscurior ad Orationis inducendi sunt devotionem: & prefertim ad angelicum psalterium meum: ad quod Gabriel me dictauit. Salutationem: & ipse docui mandatique unam septiformem Orationem. Ita ut oportet eos pro concione commendare, qui ad animarum salutem, quarum fructificare. Quia divina clementia pietas gaudet deuota audienciam pietatis. Et hoc vera est prædicationum virtus.

Me predica Domini, id est, Orationem meam. Sic vobis ut humiliante superbi frangash hereticorum: & pietate durioram peccatorum: utroque ad me laudandum indicet. Huc ostendo tibi

mea

mea comprehensas. Tu auditore interrogabis: ipsa que indies facties. Dico: conscientias stringes. Accipe madum. Locum & tempus aperiet finis capitii.

SERMO S. DOMINICI.
Thema. Matth. 6.

III. Orantes nolite multum loqui, sicut Ethinici faciunt. Sic ergo vos orabitis. Pater nos- ter qui, &c.

I. QVINQVAGENA
PSALTERII.

I. Vero charissimi:

Q terra deserta ac horrida filii parvuli, vix ambulare valentibus, numquid foret necessarium habere patrem comitem, & eos diligenter? Noui, affirmatis. At nos iij sumus parvuli, in deserto mundi, nec valemus ambulare, nec operari quicquam ex nostra sufficientiam. ex Deo haec tota est. Quocirca oportet aripare Dom. Orationem, per quam habebimus Patrem nostrum praesentem, cum dicimus: PATER NOSTER.

2. Quero: Si qui Viatores petrantur terram, vbi à serpentibus omnes, aut draconibus idem morerentur: an non hisce foret necessarius Duktor vir fortissimus; qui à bestiis ledi non posset, ac ipsas mac-

tare valeret: quique viatores humoris suis succollatos per flumina quoque & invia transportaret? Nemo negat. At nos in terra viuimus Draconum inferni, omniumque peccatorum: Christus vero Pater noster est & Duktor, idemque fortissimus, & ter Maximus gigas ab alto; qui mortis est, & inferno morbus, & iam non moritur, mors illi ultra non dominabitur. Quare nobis eum assumamus, confiteamur ei & dicamus: QVI ES, SC. ENS existim, immortalis per efficiam Exod. 3. QVI EST, misit me ad vos.

3. Quero. Si per tenebrosas Egypti terras nobis ambulandum esset, an non maximopere indigeremus claritate Solis, Lunæ ac stellarum? Absentis haud dubie. At qui nos iam nunc degimus: in terra tenebrola, caliginis, & umbra mortis peccatorum omnium: Quo magis opus nobis luminecoli est. Quod vt spiritale mentibus nostris impetravimus, saepius oremus istud IN CESSU. Quia Christus celum est colorum, & colorum omnium claritas. Ipsi Sol est iustitia, & Stella ex Iacob oriunda.

4. Quero: Si quis degeret, vbi omnes in pec. mortali deprehensus morti continuo addiceretur: nunquid illi ne periret funditus, fuerit necessum

Q vel

vel ipsum pollere sanctitate, vel in Sanctorum stare confortatio, qui à morte eum tubari, ac liberare valent? Inificabitur nemo. At nos tali in terra degimus. Nam simus ac anima peccauerit peccatum ad mortem, debitor morti, quo ad gratia privationem sempiternaque obligatur. Feramus, tenamus igitur Psalterium, in hoc oremus: SANCTIFICA-
TVR. Nimirum vt & ipsi sanctificemur, & à Sancis Dei adiutemur.

5. Quarto. Ignorata sibi Lingua regionem peragratus, non habet vel confidat, oportebit, aut interprete fidetur? Abnunt nemo. At qui nos i peregrini sumus super terram alienam; & futuram civitatem inquirimus, ubi lingua Angelorum loqui necesse est. Hanc ergo vel addicito, vel extorris ac tor patria. Scholæ vero duas huc apteras patentes, vbi iam est discere linguam, sc. Oratio Dom. & Salutatio Ang. Frequentemus igitur via continuo illud in ea NOMEN TVVM. Hoe enim est Verbum Dei, per quod creata sunt omnia; vel assumum nomen Iesu, qui per calix linguam. Vnde Bern. Bone Iesu. Nomen tuum Nomen dulce, Nomen sanctu, Nomen forte, Nomen terribile atque piissimum.

II. QVINQVAGENA.

6. Per Tyranni regnum iter habiturus, sueti quoque necen abriperere, an non opus ei fuerit Regiam aliquid implorare potentiam, qua utrus vim tyrannidos cuaderet? Dabitis id vitro. Atqui mundus hic, ille tyrannus est: ille ad servitium, ad necem quo suis raptat cunctis ante spoliatoris, solum vile relinquit linctulum, cadaveri involvendo. Nobis hic transiendus est exteris, ad patrion tendentibus: quid restat quidque praefat, quam vt Dei ipsius potestatem imploramus supplices: Domine ADVENTIA REGNUM TUUM: Regnum omnium posteris regnorum, Filij regnum Victoriae omnium. Vnde Chrl. Regnum tuum, Iesu Christe uniuersa Mundi regna deuiniet, & qualisque fideles securi facit transire ad regna superna: quoniam tu es Rex Regum, & Dominus Dominantium. Apoc. 19.

7. Per hostiles tendenti terram, ab rapinis, mancipatiobus, ac latrocinijs infamem, quid per inde necessarium, ac salvus conductus, ab prepotenti exoratus Imperatore? Nil abnunt. At vero nos terrarum hostilitatibus cincti temerum medijs ad prædā, ad ser-

vitutem, ad necem pertinahendi; ni que vis: altior Imperij nos servarit. Imperialem igitur salvum conductum nobis circumspiciamus libertatis, velut libertatis Domini dominantium, cuius sola voluntas nostra esse potest securitas & libertas. Illi oremus: FIAT VOLVNTA TUA. Elinimero summa est libertas, ait S. Aug. diuinam facere voluntatem. Servire Deo, regnare est.

8. Si cui peragrande sorbet aqua superflua regio, an non illae nauis, aut curru, aliœ opus habuerint. Subveniculoq. Assentientis id mihi. Atqui nos sumus iij, qui prelensis vita misericordia circuifundimur: quippe, inquit sanctus Basilius, hic mundus non est, nisi diluvium peccatorum. Quare in Cœlo sit refugium nostrum, dicamus orantes: Sicut IN COELO: In celo curius est astrotum, via lacrimæ, scilla maris Maria: habe salutemus in Psalterio. E cœlo in terram labitur influ-

III. QVINQVAGENA.

9. Quod si autem terra peregrinationis tua aspera mórbibus, & fatibus, horrida foret, at in via, seu cavernosa, aut lutofa, terræ moxibus, quaretnatur, an non alterutrum fuerit necessarium, vel ut vitima per pessus pereas, aut que via tibi se se ostendat, qua evadas? Age nunc, teque aspice. Tali in ter-

ra tuimet corporis tua peregrinatur Anima, in infirmitatibus circumdata, spinosa tribulatiobus, timore inter, rerumque vicissitudines varia, interque spem & metum dubia. Invade igitur celestem tranitem Domini. Orationis, & dit: IN TERRA. Ex hac in eoslos via est Oratio,

10. Facita esse: In terra sterili vita urbas miseram, ubi mera famis, & egestas rerum sit omnius, & plurima mortis imago contabescit: an non a vita potuisse tibi providendum est? Quid ni, inquis. Ah, ybi vitam vivimus? Et quia miseram? Sumus in terra deferta, ait S. Gregor. & in loco horroris, & valte solitudinis, fanis ac mortis. Oratio autem ait S. Basilius, vita panem at potum praefat. Quin arripitis igitur Platani, ad quod orantes peratis, PANEM NOSTRVM QVOTIDIANVM.

IV. QVINQVAGENA.

11. Si qui feci Principi adeo totos deditios deuovis- sent, vt aliunde, nisi è solius ipsius manibus, nutriti non possemus autem nulli quicquam elangiri, vellet alimenti, nisi qui regale suum gestaret, insigne, tesseraque exhiberet; an non extrema foret deuenientia, hanc negligere velle? Plane dubitatis

nihil. Nos nos sub potenti manu Domini agimus, quam is aperit, & impiet omni animal, sed si data ab ipso testifica exhibatur. Cum ergo iuxta S. Chrysostom. Oratio Euangelica lignum sit vetum, diuine bonitas & potestatis: plan pars est, dicamus. saepius in Psalterio: DA NOBIS HODIE.

12. Qui Regi severo effent grandi obstricti debito, neque huic solvendo, sed capite luendum foret eterna sub morte: Rex autem omnia dimittere paratum feso offertet; tantum, ut pro remissione rogetur: an non demens ille & infelix censeretur, qui tantillum ipsi deserte nollet submissionis & obsequij? Omnino confitemini. Atqui nos debitores Deofaci sumus, eternis mispensi de nibus, & catastis inclaudendi, tortoribus tradendis & parva istis prece evadere possumus sic enim ait Rex ipse, si clamaverint ad me, exaudiem eos, & ero illorum Deus. Quid est igitur: quod non clamitemus saepius in Psalterio: Domine DIMITTE N O B I S DEBITA NOSTRA: Nam Oratio Domin: ait Remig: est rogatio filiorum ad patrem, ad sublevandam humanam naesciam bonorum collatione, & ablutione malorum.

13. Qui tanti à Principe se pexi, essent ultimo perden-

di suppicio, ob iniunctoria sua facinora, ni leuiusculis proximorum offendis veniam ipsi libentes dederint: hoc vero illi praefacte nollent; an non prorsus infelices ij ac maledicti forent estimandi? Assentimini omnes id mihi. Haec autem sit ad proximos remissio, cum orantes dicimus: Sicut ET NOS DIMITTIMUS DEBITORIBVS NOSTRIS.

14. Si tentationibus demonis, carnis ac mundi, mororibus ac miserijs agitati, ab hisce viuis lapilli gestatione esse valerent immunes: ij vero velut tantillum patere alpnerantur, aut optare dignarentur, penitus infant: & verè miseri, nec miserabiles illi, essent habendi. Atqui gemma talis est Dom. Oratio, praeservans, ait S. August: a cunctis illusionibus, & documentis. Quocirca iure merito saepius in Psalterio orandum est. ET NE NOS INDIVCAS IN TENTATIONEM.

15. Si denique foret navigandum nobis, ac mare transmittendum infestum à balenis, submeritis à rupibus, à vorticibus, à Charybdi, à Sirenibus, à Gryphibus, & tempestibus ac pyratis, starent vero in portu Rex & Regina, offerentes par gemmarum, quibus inesse vix ex omnibus istis eripiendi malis; nos autem eas despici-

tui duceremus, ecquis non vt velatos plane abiiceret? An in hoc mundi fratre sunt dæmones, sunt publica occultaque felera, luxuria, gula, &c. Inde Christus suam Orationem, & Salutationem suam Maria offerunt. Quin igitur acceptamus, inquit Psalterio dicimus: SED LIBERA NOS A MALO.

HISTORIAE PROSECUTIO.

IV. Hæc talia ad S. Dominicum apparet illi servator Iesus. Ille ergo haud mora continuo succinctus in Euangeliū pacis, gaudio, spe, spirituque vir Diuino plenus, die posteri (qui Deiparæ Virgini facer, præcipua festivitate foliennis agebat) in verbis Tholofana Maiora Ecclesia, frequentissimo Clero, populoque Tholofano concurrente, ceu iussus ab Domino, præscriptum prædicta sermonem. Fuitque tanta verbi ipsius vis & efficacia, ut omnes penitentia ad minimum, sic compliciti fuerint, sic ad Psalterij amorem honorem inaterrint; ut protinus sub illius figura servire Deo Deiparæ pleisque fuerit decretissimum.

2. Id quod citra moram iplo facto declarauerunt orthodoxy, tum vero, & hereticis, errore suo damnato, ad Ecclesiæ gremium fæse transtulerunt,

CAPVT XIX.

Sermo II. De Salutatione Angelica, ab Deipara S. Dominico resolutus olim: super ad hos iterum novello Spouso revelate dignatus est, ut sequitur.

HIS.

Sancus Dominicus euidam Religioso Predicatori, sibi valde familiari as deuoto, Mariæ novello Spouso revelate dignatus est, ut sequitur.

HISTORIA.

I. In Fratre, aiebat appa-
rens subito S. Dominicus, tu
predicas; sed attendebitis, & felici-
tate caeto; ne humanam potius
laudem, gloriarique vanam auca-
peris, quam saltem amarum
sceleris ac zelos. Evidem, qui-
daliquando mihi contigerit,
olim degenti Parisijs Lutetiarum,
maxime te zelatum volo.
Maior isthie Ecclesia, Metro-
politana, est, eademque Dei
Genitricis ac intercessione Vir-
ginis Mariae honori facia, &
dicata. In hac, pro Vocatione,
predicaturus, accurata me cu-
ra, & curiositate etiam ad di-
cendum me copiabam. Non
vila stimulante ac fastidiose
vanitate, sed ob Auditorum fa-
cilitatem docebam mortales, ob
amplissimi confessus dignita-
tem, ob frequentiam omnis or-
dnis ac statu ornatisissimam, &
vero malto maxime ob mani-
festiorum solidioremque viri-
tatis evideatiam demonstran-
dam, ut opatus inde fructus
Deo constaret. Cum igitur, pro-
moto meo, ante concessionem, ad
vniuersitate spatiū, quodam
in facello, post altare maius, in
orationem me conicessim, in
Psalterio meo p̄folvēdām,
eccl̄e confestim extra me fac-
meruerit colorum terrarum
que Reginae Dei Matris ac
Virginis Mariae: Quæ quinde-

quæsivi à inventore Sponsam
charissimam, Dei Genitricē; hæc
quæ manu libellū præferebat,
mibi offerens ait: dilectissime
sponsa Domine, eti bonū est,
quod prædicare disposeris; ser-
monem tamen longe meliore,
mihiq̄ gratiorē ad te affer-
ro. Asperitus me affectu quo
notus mirò delibatum gaudio
rapiebant; librum capio, lego
reverenter & constanter, ne-
que fecus, ac dixerat D. Ma-
ria, comperio. Illa, iactis à me
gratijs, quancis quam demissi-
sime valebam, à me tum qui-
dem conspicari desit.

Iamque hora perorationis
infabat habende, adstabatque
Parisiensis Universitas tota,
Antistitium, Procerum, Dyna-
stiarum, Senatus, populisque
frequentissimum, & celeberrimi-
mus confessus. Omnes quippe
Ordines præteriorum fama
prodigiorum ad audiendum
sue claudimusque exierat;

Et autem Lux sacra fuit S.
Iohannis Euangelista festiu-
te solemnis.

Vt igitur ambo confe-
so in alium surrexi, omnia vi-
ta historia, & eximis Aposto-
li ac Euangelista præcellentes, ¹
ex eo duntaxat per paucis eum
commendau; quod tantus
tamque singularis esse custos
meruerit colorum terrarum
que Reginae Dei Matris ac
Virginis Mariae: Quæ quinde-

na

na habuit efficacissima, eadem-
que facilissima cunctis. Antidota-
ta, contra vniuersa discrimina
mundi. Tum deinde huic insis-
tens proposito, talia prædicab-
ani.

SERMO S.DOMINICI.

Thema, Luc. I.

II. Ingressus Angelus ad eam di-
xit: Ave grata p̄lens, Dominus
tecum: Benedic tu in mu-
lieribus, &c.

I. QUINQUAGENA

PSALTERII.

Christiani simi Auditors,
&c. Magistri eximij, His-
locus, & aures vestre eruditissi-
ma exquisitis elaboratis-
misque orationibus affue-
runt. Verum iam nunc ego-
non in doctis humana sapientia
verbis, sed in offensione
Spiritum & virtutis, loquer. Au-
dite me, o, Christiana cum
deuotione.

1. Si hostilis esset terra vo-
bis peragranda; num quen
Salvum conductum optaretis;
& de eo nunquam parum soli-
cite circumspiceretis. Noui,
communem esse senum, &
confensem omnibus vnum.
Mishi vehementer illud affen-
timini. Atqui vero in medijs
hostibus azimus, & Salutatio
Angelica salutis est symbolum.
Quid enim Ave est, nisi ab-

que vx omni Eux. Vox ga-
dij, G A D I J, novum ac primū
re & nomine est, Ave, Euangeliū,
hoc est, bonum, felix,
fautumque Nuncium,
Quare hunc salvum conductū
allumamus exiles filij Eux,
illo hoffita omnia euademus
liberati; quippe orbis liberatus
est omnis à maledictione Eux
per Ave.

2. Eundum fuerit per ca-
vernarum fauces, obscuraque
locorum antra Nomine Lucifer-
nam quærimus, præterimus.
Et vero anxia cum circumspe-
ctione, inquit. Reete. At
omnes nos per humanæ mor-
talitatis latibros tendimus
umbras atque cavernas serpen-
tinias. Quid ni igitur propera-
mus dictam, MARIA, lucer-
nam comparate nobis? Hanc
in Salutatione Angel. pie repe-
rita igne devotionis accenda-
mus, & illuminabimur. Ipfa
enim est Stella maris, & ilu-
minatrix Maria.

3. Fac ita esse: Regem
Francia diuis facinoribus tuis
habeas offensissimum; an
non summopere gratia Reginæ
gauderes, Regis ad offensam
restingendam Mecum, scio,
sentius omnes. Nos vero su-
mus, qui in multis offen-
dimus omnes Deum. Nunc
Regina Cœli, Cor Misericor-
die valet, & vult placere no-
bis: Tantum illius à nobis in
Psal-

Psalterio saepius recolatur
GRATIA, & debite honoretur.
Vehementer suadeo, vel hodie
ariapiatis Psalterium; crastinum
forte non omnes superviugetis.

EXEMPLVM.

III. Vocem ecce prophetam, cogitationum perspicacem. Nam haud secus, ac dictum, euenit. Artium studiosi quatuor, moribus latimprobi, Virum Dei, vt perornavit, despiciunt habentes, aiebant: Magna quedam expectabamus: & ecce, lectionem puerorum audiuiimus. Noche proxima perportant iudem atque secontur. In ipsis amplibus scotii, iram extinxilante libidine, ad rixam, ad armam ruunt: duo interacione occiduntur: alijs duobus ad mortem vulneratis. Ab Vigiliis hi ambo in carcere retrisi, post paupillum ibidem inter blasphemias animam exhalant obsecram, & infelicem.

4. Qui iter cogitant per loca sola per incultas terras, & humani vietus egentes: nunquid plane confundunt necosfari, vt altiude sibi plene de commenatu circumspiciant? Id nemo famus mihi infinitas iuerit. Nostra haec peregrinationis terra deserta, inuia, & iniquofa, cœlestium inops bonorum est, inanis & vacua. Quid cessamus

Demum velut epilogicans

pri-

igitur, quid restitamus; quia protinus de illius plenitudine accipiamus omnes, quæ est PLENA? Da illi in Psalterio vocem hanc, ramque recipie.

5. Turbat bellis terra ferocibus, aut infestam habent latrunculi, vt nulla sit usquam tutu salus, præterquam uno in castro inexpugnabilis: ad hoc quis, nisi contemptor vita, non confugerit? At terra talis est, in qua mortales agimus, & Dominus est refugium nostrum. Et quid est igitur, quod minus frequenter, & ardenter cum in Angel. Salutatione appellamus. Qui in ea Psalterium persepe dicere dubitamus: DOMINVS.

IV. Hic Sanctus Dominicus apud Nouellum Mariæ Sponsum facti narrationem interponit ad Exemplum.

Hæc cum prædicarem, Alama Patrona Maria continuo lateri herebat meo afflitti: ipsa, velut ex libro, verba mihi singula prælegens fuggerebat dictatrix. Ipsi viris, animis quæ spirituque sufficiebat confortatrix, & voci dabit vocem virtutis. Nequs alter die tam perinde foret, arque armati cordatique Comites propagatores eius. Negabat nemo. Nos sumus in & mundi tenebris extrusi, & sera hominumque vitiorumque monstra tendimus iter iniquum: offendimus omnes, & egemus gratia. Vnde soli Doctoris egemus & defensoris. Aditam ecce parata Mater Virgo. Ora Domnam, & assume eam. Tunc sua cum cetera Angelic. Salutationis comitiva, quæ quanta

primam dictionis partem ita finiebam: Preclarus nobis est perficitum, decim. Mandatorum. Dei reverentiam, ac obedientiam ab humana seu imprebitate, seu fragilitate confusse, heu! temerari: id quod a nobis avertat Deus. Ususquaque autem de periculis iam enumeratis, per omnia Decalogi capit. enim sceleri versari, & anime mortis peregrinari potest. Quicirca ad quinque dena deprecanda mala, & prohibenda ceruisim. Et eius parasim est remedium Psalterij. Quinquegens prima, que totidem praefidiorum quadam est velut panoplia, Corona Maria.

II. QVINQUAGENA.

VI. Sit necessitas subita, quæ vel intempsita nocte quæ extubet in ictu, idque ab trucibus infestum feris, & diisque monstri infestum: quid illi perinde foret, arque armati cordatique Comites propagatores eius. Negabat nemo. Nos sumus in & mundi tenebris extrusi, & sera hominumque vitiorumque monstra tendimus iter iniquum: offendimus omnes, & egemus gratia. Vnde soli Doctoris egemus & defensoris. Aditam ecce parata Mater Virgo. Ora Domnam, & assume eam. Tunc sua cum cetera Angelic. Salutationis comitiva, quæ quanta

in Psalterio?

VII. Sit calus, qui compellat inire domos aut loca, quæ obfoena scelerum communia infamia notavit insignis: nunc quicquam honesti amans nominis solus pedem inculeret. Dubio procul testes comitent, que plures Viros Santos, & veteraque famaque integrros adducet secum. Locus nullus paemundo hoc est insigniori infamia: & perennius est omnibus. Fidelis a tergo quenam nulla ciconia piasit, qui sequacem trahit infamiam nullam. Nullam ex omnibus traxit, quæ sola BENEDICTA est per excellentiam: haec qui comes erit tutus ho nolis extit. At ipsis felio virtuo afficiat, a quibus in Psalterio familiarius Benedic consularit gaudet. Haec vitæ famaque testis, & fidissima custos est.

VIII. Si quam inscholam verna vos ingenua cuiusvis Artis combibenda cupiditas inclusifist, ac ea scientia lingua peregrina tradreterit, quid honestissimæ cupiditatis, vestræ ardori foret perinde necessarium, arque Magister linguae? Quis hic? quæstaretis omnes, & amabimus eum. Demonstraret autem, quod ita ab se se abierit, qui ipsum non adierit, audierit? Nos hic talem terminus ludum, cupidi coelestis confundendæ artis, ignari,

R. sed

sed lingua. Quem magistrum querimus? Ecce ipius adest, solo verbo docere potens. Angelica cum demon strat Salutatio Psalmis in vocula. Tū demonstrante. In ea Spiritus inest Deipara Theodidascalus. Ipsum tute precibus require, Maria eum tibi conciliabit.

IX. Ponamus ita esse: Sicut nationem ingressi, in qua duli quicquam inferre, nec effere licet; in qua & mera stipe cotruganda si vicitandum, in qua immixta viri calybem circa praecordia, barbarie rigetia gerant; at Mulierum tanto sit micior ad benigne faciendā natura; illud sane studium esset omnia nostrum; vt de mulierum nobis misericordia demerenda laboraremus. Atqui Diuina Maria est Mater misericordia, vi Angeli, Ditiue omnes per nostra in Deum peccata alieni à nobis forent ac adamantini. Illa tamen nunquam nisi bona Mater est. Quare eam iure suo meritissimo benedicamus IN MULIERIBVS.

X. Cum, telle S. Gregorio, ipsaque experientia, quotidie ambulamus vias mundi amaritudinē plenas, an non gratissimis es comes fuerit nobis, qui à consolatione suavi simus? Accui hic est, adesteque nobis optat, cui orantes dicimus BENEDICTVS. Quin igitur cum

devincere nobis studemus in Psalterio? Quapropter cum per dieta iam quina pericula, in salutis nostre perditionē, graviterunt immane dira decemficerentur præcipitorum portentos, nimis Capitalia septem cum perfidia, prælumptione, ac defperatione; equidem ita existimo, neminem sibi tam inimicum reperiri, qui, ita cognovit certa salutis praesidia, ut ea despiciatur. Sin nemo tales noui aut insanum, aut desperatione deploravit dixerit. Quare adversum quinque dena ea pessimam monstra, vestrum vobis placeat asylum in Psalterij altera Quinquagena.

III. QVINQVAGENA.

XI. Porro: Quid in itero potis, labore fessis, fame sitique exhaustis, siue subfido recreandi destitutis, quid inquin his evenerit gratis queat, quam vt in felicem Arborē, optimis plenam fructibus, & manantem sub a frigide fontem, contingat incidere? Atqui nobis in hac vita via in aquosa B. Virgo occurrit, Arbor ter benedicta Fvcrvs, cum Fonte vite: Fructum igitur, Arborumque patiter in Psalterio confalutemus.

XII. Fingamus: quid obstat? Ex nobis vnum aliquem illi regno dandum esse Regem, in

in quo steriles vniuersi degarent, nemo pater, mater, nemo fieri posset. Gemina tamen Regi nouo demonstretur, cui vis inesse omnes fecundandi. Num eam, si quidem sapuerit, aspernabitur? Melius ille regnum amat, siue suum. At in suo quisque corporis regno. Rex est. Sed in terra sum maledictionis est, & spinarum, vbi infelix dominatur sterilitas. Hic pulsa regnum felicitate potest & fecundare, qui quis illam in ceteris Angel. Salutationis Germani VENTRIS dictavi, pie vsurparit: adeo certe fecunditatem est ex obubrante Spiritu Sancto. Quia enim Virgo Patens omnem ab orbe spiritus abiliter sterilitatem, quo amplius carnis reflectet fecunditatem eadem rite invocata?

XIII. Dicatum nobis haud ignoramus: Negotiamini, donec veniam. Sed dicere quique potest, Mendicis, & pauper sum ego, aurum, & argentum non est mihi: unde igitur negotiator? Sit igitur Regina potens, quae te copiose donare velit pecunias; non illius omnia via ambires gratiam? Maria est, cuius proprium illud est posselivum, Tui: Tua, O Virgo, tua totius orbis vtrinque, superi, iacentisque medijs, possesso: verum tibi illa possideret, tu tantum illi in Psalterio famulare.

XIV. Si quis nexus vinculis, & retro carcere clausus detineretur; oblatamque nollet Clavim, qui reflorente manicas pediculque, & canceris fortes omnes telerant, evadere licet glorioseque valerat, cum is demens, tum in se se foret iniquus. Et nos vindictisdemus in mendicitate & ferro? Quis ergo Clavim David arrimus, qui est Iesvs. Hic vero per quam fuit conceptus, per eandem salutationem & accipitur. Et aripiere, orare, gestare, ex osculari plan: venari Psalterium, salutationis Palacium, omittemus?

XV. Degenti super terram pestilentem, & tabiticam, quid perinde confabetur necessarium, ac certam antidotum vnguentum, quod omnem adversus lucem prestatte valere? Miseri nos mortis filii hac in mundo pestilentia aurae animaque trahimus, & id, quod vivimus, & morimur, ad certam non immortalitatem conditi: quam quidem hausta hic pestis eternum infelicitare potest est. Qui auaneti? Quod ballanum superest? Vnguentum suppetit Christianis Christus, id est, vacuus, cuique sic ut vnguentum effusum nomine est: huius pigmentaria est Maria, que Christum dedit: orbis pestifer: dabit & tibi, tantum Ang. Salutatione ipsam ritu venerare.

R. 2 Quid

Quid tot inter funera, praesentemque mortem, vite cypelere tardamus remedium? Ecce pericula quinque proxima, dire venenata & venenaria; atque ex ipso cum spiritu haurimus. Quia igitur per sensus denos, quinque scilicet exteriores, interioriores totidem forbere possem tan eis pronumquam periculorum; saluberrim agimus rem medicinaria que paramus nobis, ad Praelatorium quinque denas repetentes Salutationes Angelicas.

Historia continuatio.

XVI. Ista, mi fili (ad Spōsum nouellum inquebat S. Dom.) prædicabant tunc, cœi Divarum Maxima Diua iussicerat Maria nostra; eoque sermonem, velut incho reti Retiariorum, pene totam Vrbem Parisensem comprehendebant; tanto cum fructu, ut per magna sint auromores conseruante mutaciones apud incolas & exterors; vius, cultus, veneratioque Psalterij passim omni regno crebrefere cooperit, perque singularius pene populi famulas ac domus pervulgari. In primis autem lexitissimum studiosæ iuuentutis florem illius fervor prædicationis ita mature fecit, ut flante Spiritu Dei ad altiora novi Instituti Prædicatorum evolare, Itaque abdicato 14-

Psalterium servat à Succubis, ut Revelat Sponso Maria.

I. **E**xemplum legitur: quod etiam Beatissima Virgo Maria euilam devote fibi novo Sponso misericordie revealare dignata est. 1. Charissimus Spōsus meus (inquebat Sponsa Dei Maria) S. Dominicus ex urbe, per Germaniam, iter Parisios instituerat, Fratribus sex alijs, eiusdem secum Instituti, ipsum comitantibus: & ubique diversetebat, præseruit in Monasterijs, & Collegijs, per sepe vero etiam ad populum, exhortationes, concionesque habere conusevit. Ac tamessi per interpres ut plurimum ad exteroras nationes prædicaret; frequenter tamen etiam Hispanice loquans, huiusque ignitis linguis sua patrita-

culi iuventus plurima Ordini se dicavat: S. Dominicum sequuta vita Magistrum. Quo simul tempore Conventus ibide nostris. Parvissim fundamenta iaci prius coepit; eam in mollem excreuerunt, quam hominesque videtur est: Episcopo, Rege, vrbe, in primis autem Academia tota huic me, secundum Deum ac Deiparam, plurimum adiuvant.

CAPVT XX.

2. Demum illud peculiare ipsi Donum à Deo gratis fuit concessum, vt loqui nosse, ac posset omnem linguan cuiuscunque nationis. Quod quidem Donum linguarum singulariter ipsi conveniebat impendi; *Tan quod viri virtus, spirituque Diuinus, in salute orbis infusul illi, & erumpere gestiens, constringi nequaquam debet;* & quem operari frumentum datus fuerat, ab eo per villius linguae ignorantiam retardari. *Tum quod ipse Dux primus erat, à quo per omnes orbis horas, gentiumque nationes destinari Prædicatores volebat Deus.*

3. Neque vero ex mero solo dono solius Dei linguis loquebatur peregrinas; verum etiam ex aliquo ipsius quan- doque merito: vt cum spiritus impulsu singularium ea pro gratia Deum impensus oraret. Sic quando in Francia cum quibusdam Alamannis bene multis per dies Alamannica sermones milcebat.

4. Ego tamen Sponso meo, mea apud Filium gratia potissimum eam facultatem imperavi, qua cum vi libere valebat, cum ad salutem animæ, aut plurium, intercerat. Hinc in quancunque exterora nationes inserbatur per deum, gratia prædi-

candi, ciuidem continuo geatis lingua callebat. Et merito: nulquam enim sela conferebat, nisi vt Apostolus Domini: quo eum spiritus agebat. Misericordia iam refrigerescente charitate moribundum: vt ipsum resuscitare.

II. Nunc vero audi Historiam facti, ipsa sui singularitate memorabilem.

Est in Alemmania terra castrorum natura loci, & arte, manuque munitionisimum: quod miles quidam habitabat bello, & armis potens; cui similes sui erant quatuor supra denos tribuni, manu prompti, robusti viribus, & pralijs exercitati; insuetisque prædis. Quo atrocior spiritus singularium peccatora quandam ad barbaram immanitatem efficerat; vt actis quotidie prædis per nefas, plus delectarentur; quam iusto Marte queatis. Nec raro per latrociniâ mittas sanguine prædas cruentare, floci pendebant. Impia virum erat immunitas.

Dicti quatuordecim vii sub principe singuli, plures ductabant sub signis, non tam militari dicto sacramento deuotos, quam scelerum societate facinorosa coniuratos. Hi longe late, per omnes circiteras excursionibus factis, rapinis, prædis, cedibusque omnia infestabant: innumerabatrum

rum corpora transcurrenti d[omi]na fluminis (Rhenus id fuerit, aut Danubius) demergeentes.

1. Cum igitur ad infame illud à predonibus castrum nō procul adiecerit S. Dominicus, & manz primo ante Diuinum operatum ad aram, quam pergeret iter, ecc[lesia] iul[ia] Misericordia Sacra[m]entum sua ipsi familiaris Beatisima Deipara me spectabilem foli dabam, talibusque montis informabant. 1. Mi. Domini ce, fratre D[e]o, pede adhuc inofenso iter tenuisti secundum; non tam in hodie, ut bestiarum venient. Sed fortis tua in manu Dei. Savis ab predoniis incutaver[em] nos, ne, me similes vita secarim.

2. Age, dico; quid factio opus Vbi captus ab fratrib[us] traheris, vix sequitur. Sed etiam Principi, filii postulabis; habere te, que n[ost]re ipsum, eiusque principios, salvi omnium intefit; diebus factis contineo probatum iri; adeoque ipsorum tibi impus, iniicientiam expita in presenti futura discrime: ni tuis fuerit monitis consilium. Addes: Visuros, audire rasque ipsos meque in viuis minquam vel fando cognouissent. Dabu[n]t id barbari tibi.

3. Istud autem habeo certum: In dicto castro quindecim incolunt mulieres eximiis corporis forma, belli, cultique speciabilis, & vero elegancia vultus admiraculum vidente caribibus. Ha Principium Tribunorumque eius militares

pro-

præstigio suis fascinatos ita deuuentarunt, ut earum infiuctu nullum non patire nefas exhibescant. Nimirum quantum viris ea dominentur armatis! Neque enim homine sunt mortales, nisi emeniti; sed ex Orco, ipso caco-demons veri; & quidem vobis faciubi. Ita autem Quindecim viris, ijs persuasissimum est: ipsi esse Deas, quas satanas vulgo placeat vocari. Eavam familiaritas, creditur in rebus gerandis certa esse prosperitas; conflia, patantur ora-cula. Pro! Quantis hisce referunt est orbi? Dulces sunt furie; inscenant melle: vixpero savius felle uescit. Proflui versant, miscent que orbem.

4. Quare, istud age. Hinc in viam tecum adiuves sacrosan[tum] Dominici corporis particula[m]; sic volum poscitum; nec absque Scola, quam Sacerdotiali ritu propalam gestabis. Tuis Eventus respondebit causum. Fratribus. Nam preda factus prius ipse predonibus: hec de omnes in primis. Deo pradamus habitus: captivos quoque triumphatus: demonias, qui infelices modo premiantes captivos ducunt.

5. Tu porro captus vbi, ad Laruncolorum Principem ad missus steteris: accesseri posce, cum domus familiaris: suas ijs sceleris nefanda cordate ingere: intenta pericula, ipso illo die per quas curiosos ad interitum petrabendos, eis denuncia: Malignos

cretos petit affactus Princeps. Admissus vix pauca fatig[i] iam animo Dynastæ illaspus eum ad mitiora flexerat. Itaque interiora ipsi ad suorem soli sua revelat, qua monstra domi foliat, edocet, promittit factum se[le] , ut bestias cariaras oculis contueantur.

3. Pavore conteritus hastabat Princeps: Tribunos acerbit, quibus coram ex Sancto punctatur. Esecunde talia nosset, qua monstra loquebatur. Quid facto opus, ne in permittimus uerent ipso die illi paratam? Cui Sanctus: Agite, factis loquam magis, quam verbis: auribus simul & oculis dicti dabo: Tantum, Princeps, iube accire h[ab]e curiosos, ade seque coram, que calvo hoc tuo continet. Dicatum, factum: Adstant omnes, solas preter domicillas; que nimias, excusabant occupationes suas, quas fingebant. Vocantur: renunt. Tunc S. Dominic. Iter, dicet, Dominicus in Nomine SS. Trinitatis, perque ipsius virtutem Psalterij: quod predico. sic mando curiosis, h[ab]e se protinus sistam. Interim corona circumstantium inquit: Sed vos statu viri, s. Cris- tis signo frontem manuatis & pe- ditus. Credite, horrisca Orci monstra spectabilis.

4. Etiam exausis fertur ad aures clamor euulanitum, seque in aliis omnia vententum nequequam: vi occul-

136

ta trahebantur. Adiunt Deum, Ielum, Deiparam, Coelitum, telque direxerat blasphemant, limphatis similes furiatae, Imperato latus silentio, rursum ad carceros ait: Signo se quisque crucis ab armis. Parentem, et illi nequamquam: quin aures magis lauebant.

IV. Hic Vir Dei ter SS. Hostiam de fini producit: maniestam; & sic infit. 1. Adiuro vos oblaratas furias inferni, per ifcam, quem cernitis coram hisce in manus. Palam editte: & confessum: que, unde, cur huc adfissi: tunc nominatio prima, basrum, superbissima bestia eloquere. Illa furans, insuffilans iras vulnus minasque spirans, truces in diuersa oculos distorquet, dirumque infendens vociferatur: Maledicta dies: que huc te fecit. Maledicta sit illa cum filio, que huc te misit. Sic, heu, heu horror amoris, conatus nostros corruptet. Cogor heu, heu, prede secreta cogor vestrum, d' mundi. Principes! Nos, nos infandi caco-damones sumus, hinc astites, anxiissimam plurimis demestauimus, visitatatem late cadesque per eos festinos: & eben! hic ipso die hoc in aquas precipitare fuerimus, in Orcu nobiscum carentibus. Sciant: flant parate nubes, ad opus nostrum c' aquas reveram hostilitatem: quinq'c' his depopulandam. At hodie nobis erant, dedicique nobis, medijs in undis submersi.

2. Cur queritur Sanctus, non id ciuius parrasio? Et illa: facilius, heu, non voluntas, deseferas. Scilicet tantum: & quid ita? Subicie. S' audisti: quinos torques amplus? Cui, volo, inquit, & iubeo per virtutem Christi: edictio. Furia, heu, heu, euilabat: Falsa illa Cantilena Maria Mulier studata, ea semper hoc impeditiv. Hi enim omnes, iussa Principis omni die salutabam illam. Et Sanctus: Quantum oratione! Illa: Quacum in predicas Psalterium inimico nobis.

5. Instanti S. Dominicus: Vnde istud didicerant? Respon-sax: Nostris. Qui queritas? Heu, per id antiquum e' oraculum, orbe tota receptum olim: at arte nostra pene s' opifion. Tu num in perniciem id nostra infatuatus. Portare id quidem, hodieque ex antiquo, gestant, & demusit tantum multo: verum quid faciunt, ignorant. Paterens istius Principis, inimicus noster, cum a' progo garris id coegerit: unde illi infatuatus, quantusvis se se facinoribus obstringeret: nec nullum voluit committentem, qui non idem portaret secum & oraret. Hodie vero, ob apparatum in prae-cindit necessarium, orari nondum valuerunt. Si nobis patet in memore: Haec uero, hic unde, flamma iubile, persisteret.

Ad quae S. Dominicus: Exhorta haec veritas: et. Securi crediti sunt: ego affirmo. Sed adiutoriter: ut vidi: ego affirmo. Sed adiutoriter: si vis ea Psalterij suis apud letatos

leratos: quanta apud iustos pollicet Psalterium existimandum est?

4. Illæ multa frementes ac quirantes contendunt: vt dictis contentus hinc eas faciliere finat: simul genua humiliantis ponunt, ab initio precati.

Neque tamen adhuc mulieribus formae larvas, & adusque

miraculorum formosissimas, posuerant: nisi quod cedere compulsa tan miserandum inducent vultus, vt aspectu, gestu, misto que geminitibus planctu, vinctorum quamvis ferrea pectora, ad commiseratione ac flexum quoque emollientur. Hi enim ipsi ad terram supplices S. Dominico facti, deprecan-tur: eas sacra Numinis presentia tam immaniter cruciatas, pene absolvere, & abscedere permisstas. Sunt tamen, aiebant, res bone, & valde amabilis: & viris supra humanam estimatio-nem solatios, & obsequios.

VI. Hisce vero S. Dominicus nimirum quanto Dei zelo faciens exclarabit: vos in-

senfatos, & stolidos corde ad ero-dendum, parvum adhuc pericula agnoscitis vestra? Parum adeo

scelerum vos patentes vestrum,

pudetque: & criminum, & discri-minum tantorum machinatrices

peccatis nondum Diris diuina ex-ecriminis? Ego facio cum Deo, ut

continuo vesper ille aduersum eas

amor animusque in vobis stirpium

ridetur,

Quapropter vobis in nomine Iesu, eiusque Matris Psalterio precipio, state vivi, nec cedite loco, dum conspecta oculis, horum

immanni monstrorum obscenitatis, formam ipsorum miseremini.

Vos autem tarriare potestis,

fera pesima, larvis, ocyis postris in sua quoque figura, hisce quales estis malitia, vos aspectibus exhi-bete. Ita, inquam, vobis in virtute Domini nostri Iesu Christi presenti, & Psalterij sui, praeservio.

2. Ecce: dicto ciuius adstant bestiarum monstra, orco ipso temora. Ac nihil Divina virtus singularis spectantibus robus sufficiet, praeterea specterum, clamore, aspctore examines corrueint,

Nunc, exgebat vir Divinus: Di-

cite, iubeo, ecce, & quanam estis quindens? Taque princeps super-

bissima bestiarum, edic primus,

Illa rigitu immani excusso-

tantum non animis corpori-

bus pene evulsiest. Nos, ergo,

benfumus quindecim inferni Re-

gina, orbi seductrices: & cuius

in primis: infiducies Principis:

vt qui sanguinis est regis vir: ad

Imperialis: opportunum nostris

conatibus instrumenta, ad gen-

tes plures nostrarum in nassum per-

trabendas: fidei Christiane, dimi-

nenda. Neque infeliciter: sed haec

tenus, ipsi tamen Magis, corun-

que similibus præfigitatoribus im-

peritamus. Taque Astrologi nos

ignorari, vel aspernari. Quia prognosticatio fari vera est apri singulis ea nostris ab illis in omnibus communisuntur. Multaque efficiebat aliud quibus facinunt Principes, bella ferant, mala que sexenta machinarentur.

3. Stabant inter omnes exteriores forma, quales militia, scelerum magistris. Ad quas S. Dominicus: *Auserte vos hinc protinus, inque ima ruita tartara, ille in sumnum, inque terram abiectorem, incite ocyus, tunc arcepsias est statione naues eum armis; meritis sub vadi condit has, illas flammis exicitatis hauriunt; reliquum exercitum copiarum illuc adstare, ad spectaculum proprie exspectato.*

VII. Dux autem ipse, omnia excusione faciendo cura, iecus horrore, vna cum pro domum natus (quod plures quingeniti aderant) Sancto pacie ducere supplices Sibi; quaeque selle, imperato orante, addere reque monita salutis; & corpora etiam suorum admodum illi coacti. 2. Verum illuc matutinum: *Sacra vox ex hominibus expiata: oris: male fieris ab initio flagitior, affluisse bous;* Exterius laudare Dominum Iesum, & Marescui eius, Virginem, gloriam in Psalterio.

Sicque conversos, reliquo diei respiratione permisit. Stabans enim attoniti, tremebantque

omnes, hec canant, vel corporis sat potentes. Et fati erat Dominico, tantum uno vidisse diei audisse reos, ac peregrinos Deum.

3. Die post triduum rursum convocati adhuc frequentissimi ad S. Dominicum qui sermone longo, spectatorum inferni monitoraret species, partes ac proprietates exposuit: ut subiecta docent. Quorum sub finem fit attestata visio.

Subiecta visio est illa quo

CAPUT XXL

SERMO III. ad DOMINIC.

De XV. Lacunis seu bestiis inferni, ac virtutibus cum atque usus est in qua ratione visionis. Non contra

adversarios illud existimat.

THEMA PSALM. CL.

Exhortatione vestimentis missis ad

Laudare Deum in Psalterio, &c.

Admodum vobis invenimus

Filiij Dei, bellatores mundi;

Heu! diu filii diaboli, ve-

luti luce clarissimae ocellis, velutris

conficiati sunt. Sed vestrapo-

té iij voluntate fraudeque do-

monam extitit; natura tamē

& creatione, Redemptione &

conservazione, filii Dei. Date

duac aures tribus, animoque

pavor, qui nefientes Principi

vestito obediatis, ad Psalterium

Deipore. Virginis quotidie

perlovidendum & me nunc, in

nomine SS. Trinitatis ac Ma-

rie ad vos info rando, hunc

millo, dilecte, quemadmodum

& quibus malis depravandis, idem rite petretur.

Hoc primum lectori velim: Summa scelerum esse omnium capita quindina: quibus adhuc mancipati servisti. Nunc ve-

to (qua Dei misericordia est gratia) per Maria Platerium, ex his vos elecisti, de cetero,

si volueritis immortales futuri.

Atque ea quidem, ne quindecim sunt numeri ita quindecim quoque fontibus gratiae,

ex Ang. Salutatione pronanantibus, adverstantur. Ter quinas

ordine terro proponam, & exequar, cum Deo.

I. QVINQUAGENAE

in Platerio.

II. Lacuna Bestia, Leo SUPER

BIZ. est.

III. Monstrum submersum

In hac oberrat mundus per

arrogantiam, vanam gloriam,

& exessendi appetitum, men-

tes, voce, & operatione. Con-

trarius illi fons gratiae Plati-

cius in Ang. Salutationis con-

sultit vocis Ave. Superbi enim

funt maximo cum Vix maledictionis.

Quasi in Cœlum quemquam, cadere posset: de

caelo eos continuo protuberare

in Orcum. Cui si vel pars mi-

nima turpitudinis, ac immani-

tatis certus, osculus posset: hor-

rorum inquam: quin prefa-

tem mortem cuivis, & orbique

animarum, & humilium

consentientes.

II. Lacuna, Canis INVIDIA est.

In invidebat habet regaliter

Hec per Odia & infuratio-

nes, detractiones, & alieno-

dam-

datino gaudium, tristitia de bono, &c. mundum inficit universum. Hanc contra Fons patet secundus in Ang. Salut, dictus MARIA. Hæc enim, teste S. Maximo, charitatis Mater est & Domina: fons & ignis amoris, illuminans pariter & accendens. Ipsa est Seraphin maximus. At Invidis tenebrae insunt quæ item maxime. Quarum si vel pars minima in orbe hoc corporaliter existere posset; solem & astra ablata oculis profus obtemperabat. Nihil ad eas. Egyptiae tenebre, seu Symmetria. Illa est, quæ tartaro noctem affect sempiternam.

Bestia Lacunæ huius, dæmon est INVIDÆ, quæ speciosissimam diu prius mentita pueram, postea vobis apparuit instar montis. Canis atterimus. Cuius Aures tetrum vomebant fumum, ob auditum detractionum: Lingua furua nimis, putrisque veribus secebat ob ebullientes diffinationes: Dentes vere præacuti: ob improbam mordacitatem. Posteriora ab foetore & obsecnitata abominabili: hic pars impili glabricie nuda, isthic pilis obita spinosis: acculeata omnia. His lacerat fædaque famam insolentum. Crines eius seculos spectatis: singulos ad instar gladij. His ò quod, quando accepas mortes clam pa-

lamque, vulgar omnianque suæ nefat? *Cauda* rufum arcuata interquebatur. & eius pilis singuli sagittæ viscebantur: sc. ad lagittandum in oblectu rectos corde. *Pedes* ipsa immaniores immantiores, ac perinde ab anguis horribiles erant quorum quilibet gerebat halitam; in obvium quemque excuti paratum. *Bene* Ambrosius, Greflus invidorum sunt ad interficiendum corpora & mentes: ad Deum Sanctosque malicendum. Quare, ut ab hac belita liberemini: *Laudate Deum in Psalterio.*

III. Lacuna, sus ACEDIA est.

Hæc in Diuinis est tristitia; qua mundus ad Dei iussu tardus, in orando moestus, fæse detestatur ipsum, fugitans mysteriorum salutis.

I. Hanc contra Fons gratiae tertius est, *Gratia*, dictus. Gratia enim S. Fulgentio teste, homines in Diuina latè redit ac promptos. Servire namque Deo, regnare est; sit S. Gregor. 2. Quæ vero quanto rumcunque servitia Regum nobis præ uno Dei esse deberent obsequio? At obficit accidia: cuius tabe corruptus iacet, torpetque mundus totus ad viqu mortem. Neque vita vivere quisquam in orbe posset; si vel pars minima tristitia, &

gra-

wediniæ acediosæ incorpoream versâ qualitatem, & quam in mundo existaret. Nec miruna: quippe æterna infinita que debetus, acedit tristitia pœnae.

3. Bestia itaque. Lacunæ huius visa fuit ut Svs immanis, in abyssali cono consistens. *Aures* geberat arectas, enorme latitudine patulas: ad vanu quoque captiva. *Setæ* vivabant ardentæ lanceæ: quis pigri Deum; Coelitesque lacravat. *Rofrum* prolongum, & hisians, cum ordine dentium triplice ferenteum: quod accidit bona tricilia, Gratia; Naturæ, & Fortuna deuorat doceat S. Chrysost. Ceterum Sus ille obitus *Pili* erat, qui singuli singulos æthiopæ, scde monstrulos, referbant. Nimirum quod, S. Basilio teste, otium puluina sit diabolus: & piger dæmon locus ac receptus proprius. *Cauda* denique obficiens Pilii ardentiæ instar titutionem erant: inter quos è posterioribus flammarum scetidissimani exprimunt cernebantur: acedia enim genitrix est luxuria. Quare ut ab hac belva vivi immunes: *Laudate Deum in Psalterio.*

IV. Lacuna Draco est I.R.A.

Hæc innumeri tumores genuit, rixas, blasphemias, & potencie moderatio.

S.

Sicut resum. baſilicas. eſt
corpo puellus; at venenū vi;
& p̄fetraſe potens eſt; la-
teque fundit virus ad & infi-
cendum. & interficiendum;
Ita Draco ſicloque par-
iſtus volente ſu. Matre Dei;
vaſitatis immeſa belua cer-
nebat. Et quidem Flaminio-
nus; quia id, teſtante S. Baſi-
lio, meruſit ignis inferni.
Dentis eius plumbi; & praecau-
ti; quod, vix Aug. inquit, ira
gloriosi eſt fuloſus. Oꝝ feco-
rum, vah, quanta memphytis
exhalata procul omnia corrū-
pebat. Iri quippe, at S. Ambroſius,
venenatus fert ſecum co-
ziuelas in proximum, & in
Deum blasphemans. Cauda
trahebat qua longiſumana, qua
horribiliflamma. Ad eo, ait
Chrysostomus, iracundior longo-
re & terribilis addet appeti-
tus, vindicta, cuncta vel ſecum
in ruanam involare. candem
condiſpensis. Alia fine modo
vibrabit; ſic enim ira volatique
furitque vagabore. In prin-
cipiis, terraque remun-
dum Domini vel maxime do-
minant, vocat in armarios, &
flamnis furianis omnia miſ-
cerat. Alas horribilabant inſpi-
cati Vnde igni, i. incidente que
perlongi; quia hec talia furor
alma ministrat.

At sibilo suo fumicrepo tantis vos terroribus ac caligini iniquoluit; vt, velut in ipsum

vestitarii prolapsi, exhibent
reflexum. Et vero anima redi-
ditus est nisi uis Dei vos tu-
tus praefuisse sit. *Oculi* belus,
pro succens infraformati glo-
bos flamarum volubantur cui
ad horrem similem viuixit ex-
tat. *Eo*, inquit *S. Ambrosius*,
quod in oculis ita sedens esfa-
red, omnium appetentes exitij
pedes ipsi innumerabiles, tot
vias ira capiti, ut vindictam
conciat. *Vngues* pedales lan-
cetis militaris similes viscerar-
tur; curomen frumentos, tachebe-
manantes. *Heu, qualis homo*
est, ab ali⁹ invalus belus? Aquila
ut sitis imponentes; laudate Deum
in Psalterio. *Si* uero *in* *psalmo* *2* *versus* *2* *Capitulo* *2*
V. Lacune, Bufo, AVARI-
tas, TIS, et.
Simili intentio. *Hac* *farris, rapinis, usuris, si-*
monijs, sacrilegijs, haurit univer-
sa, sepius in uolo monachorum
x. Fons gratiae contrarius
illi Ang. in Salutatione dicitur
est Dominus. Nam ut S. Hie-
ron, inquit, avarus est divita
rum seruit; aquilis liberalissimus
misericors Domus est. Qua-
lis & Maria Misericordia Re-

2. Hæc Lacuna vere abs
fus est, fundoque caret, mer-
gens suo & immersens opnia
barathro. Quoniam , ait S.
Gregor. Nihil. avarus non im-
pletur, nec satiatus pecunia. It.

Voragin parum est regna tota,
qui, plures si forent, mundos
absorvere. Nunquam dicit. Suf-
ficit. *Ad modum vespertilionum*, erant
modum vespertilionum, erant
fubtile: ob fubtilissima cupido-
rum cautions ac fraudes
quibus in avastis no[n]e vario-

3. *Bastia ista hic indeco
vila Bivo fuit; quia hic min-
qua tempore exstincta. Apple-
to licet intercepitur tamen,
ut inani, metu naturalis
vnum hoc, neu quando fib-
erra deficit, *Coronam* is ga-
bat. Maledictionis fc. ambitio-
fie. Semper enim coronas am-
bitiosus fecerat avarus. Am-
plitudine corona montium pre-
cerebat speciem; quorum inter-
valles profundas, cœu in habi-
taculis, avari tenebant con-
clusi, iustisque inibi penis
addicti.*

per vagantur volatu. Talis om-
nis avaris est.

EPILOGUS. I. Quinquaginta.
Ecce vobis iam monstra
quia totidem Lacunas, in quibus inane ipsi beluis in-
felicissimo fordebat servato.
Ecce, quis colubris? Quia
haec vestras in animas intromissa
circumferebatis ignari. Iam
nunc vero fieri habetote. In la-
cūs istos quinque volatū;
cum beluis hilice quinque cō-
vēstati, Decalogum Deli mā-
datorum flagitiole violasti; mū-
men iratum in vestram conci-

Quae quidem non omnia sic in speciem imaginari sed vere poterant exhiberi & videri: infernui tantis perniciem: perissetque nisi fuisset misericordia Dei præstabilis super omnia.

Quippe secum queque versus fertur deinceps: itemque avarus, qui libet aquilam suam: & Greg. iuste. Pedes vneatis immixtus inter yngibus ferreis sibi videbantur & habere cupita: & tamen egere: Ita, ait S. Ambro. Quod habet avarus, non habet: & semper egere. Solam sexper cupiditatem habet: & hanc avidam. Ovibusq[ue] tam latu fuscum ricu habuit, ut castra templorum, fundos, regnaque solidam haurire valuerit. Quod rectius S. Aug. avaritiam ori gehenna comparat: quod nunc quam dicit, sufficit. *A. e. ad*
*Quaeratur ad quinque
Fontes Gratiae in Salutatione
patentes Angelicis peccatoribus
caecis perinde ac iustis, festi-
bus ad properare. Ex quo libe-
ratus haurire licet, & admisso
in Decalogum scelerata gloria,
confusante vtilitate anima de-
liquia ad robur pietatis ac fan-
tomanie reparare. Atque ita
primum Psalterio Marianum Quin-
quagenam Deo Deiparque
rito & ordine literaverit. Lau-
date ergo omnes Marianum in
Psalterio suo. Ne dubitab-
et quod si vos in tanta positio-
malia Psalterii vobis salutem re-*

seruavit: quanto magis in gra-
tia repotitus, & in hac conser-
vabile: & ex hac ad gloriam
prosternet certa ad sempiternam.
Hic cuiuslibet orationis incidentia
audientium eripuit: immo pectora
fringit, & misericordias cum felici
panchus, evulnus que vixit, cum
de peccatis contritorum, sum gau-
deriu[m] de sua: periculorum, ma-
lorumque tantorum custos: Dei
dono: De ipsa beneficio, & P salve-
rio adiuvent: & efficaciter pro-
tata Felicitate.

II. QVINQVAGENA.
VI. LACUNA LUPUS GYRE. **efz.**
Hec ventrum ingurgitat,
corporisque curam accurat. **i.**
Contarunt illi Fons in Salutati-
tione est isthuc. Te cVM Quia
Dominus cum sobris est, ait
S. Ambr. cum gulosis dia-
blas. At B. V. Maria sua absti-
nentia abstinetiam esse Regi-
na promovit? Curius quidem
abstinentia: quanta bonitas
tanta gula est immanitas. Qua-
si corporali specie Deus in re-
sumo existere natura faceret
sola & res animatas examinet
ret omnes, & in anima deno-
ret, ipsoque adeo mundum
obstipere valeret. In hac lacu-
na, heu! quoties animas sub-
mersit, & obscuris corpora-
& eius in vos bellum recepta-
rit. Quare? Qualem? Vidistis?

LVPVS erat vorax, & ventrem abdominis: habat farnem, ore spumante ceterum evitabat commasticabat. Denuntiavit in ore septa quino statibant ordine: dicto gula species quinque: & si hastilium longitudine calberet. Quid enim non gula vorax? Fox vasta fles: ut orbis ab ea remigunt: intremunt: ceteri. Quid enim clamofus? gula est? Futor fautum plus quam portacius: qui terrarum oras omnes inficeret, sive tantaque in-

Feter fantum plus quam
ponitus : qui tertarum oras
omnes inficeret, eundaque in
terficeret valuerit. Tills sub vil-
loso, perticarum ferreorum si-
milibus, gulosorum nidi, &
canculae condebandunt, quæ
vertebant eis in officinas pre-
narum, heu, heu, quantarum Geni-
tium testes retro binorum in-
star monticulorum extuberan-
tes propendebant, atfluentibus
circum flammis sulphureis, cu
intollerabili foete. Talis lu-
xuria est, gula filia: quæ qui-
bus peccat, iudicem & punitur.
At Cauda recurva sursum me-
dabat obcitato specaculo na-
tes: tanto cum aspiciens in
horrore, quanto maximo. Val-
monstrum infandum. Cuius vi-
rabiem effugiacis: Laudat Den-
tum in Psalterio,
ut sit compaginata uulnus.
VIII LUCINA HIRCUS est LVXV
in illa die
R I A .
Hic fornicationes sunt, &

adulteria, incestus, stupra, rap-
tus, sodomitæ, & infandatia.
1. Contraict illi fons in Salu-
tationis est vocabulo B E N E
DICTA. Quia ut Maria Virginis
Virgo est; sic & Luxuria fe-
dit scelerum patens cæterorum
est; ineffabilis vtrqua. 2. Ex
simili æstimante. Si factorem
spiritalem luxuriam in corpora-
lem verteret Deus, momento
suffocaret omnia, & in anima
corrumperet. Neque mirum,
Quia inquit S. Aug. ob luxu-
riæ factorem omnis inferno
debet factus, & is æviternus.
Nec in celis beatorum quis-
quam est, qui non perpeti mal-
let inferni crucietus, quam lu-
xuria tolerare memphitum.

risfetis in momento, abque
Dei adiumento. Bene S. Ambro-
sio. Horrore luxuriæ quid feci-
dus; quidue horribilus? Tor-
ren ignitus & sulphureus, de
genitalibus lese prorumpens,
fumum totum orbem teneba-
bat. Ritus late hians prop-
cunctas orci penas gerebat,
flammas fumosque proflans;
quaer turpiloquia referabant. Et
hanc extremam infelicitatem
in vos toties recipisti: quoti-
dies libidine vos taminafstis. Vi-
fugiatis porro: Laudate Denim in
Psalterio.

VIII. *Lacuna Virg. s. INFLI-*
DELITATIS.

VIII. Lacuna Vrsus est. INFLITATIS.

3. **Hircus** idcirco eam re-
presentabat, immanenter furnus
& vastus: qui innumeratos gera-
tos propendula in alio damna-
tos. **Cornua** surrecta præferebat
decim, arboreæ singulæ mag-
nitudinis, alijs innumeris ra-
mōsa corniculis: quorū quod-
que par esse quibat orbi deves-
tando. **Adao** nimium potens
est luxuria ad decem precepta
Dei contemnerenda. **Lanita** vi-
debat singula. Nam, vt ait S.
Greg., ignis origo libidinis est.
Pili eius singuli sibilantes erant
angues & favi tactu, visuque
mortiferi. **Genitalium** obsec-
nitas erat, quanta nec debet,
nec fando potest explicari.
Specchialis ipi: & horrore pe-

Hæc orbem infestatæ per
fortilægia, diuinationes, ma-
gias, hæreses & errores. **Cô-
trarius** eis Fons Fidei salit in
voce: **Tv** mire emphatica & ad
monstrandum energica. **Nô** illa fidem in Christum demon-
strarri meretur: quia **Virgo**
Matris fidem integræ mons-
trat. Ab hac sola maximum
planeque singulare B. Maria
exitit miraculare. **Sic** Spiritus
eam Elisabethæ monstrarat,
cum dicebat: **Beata**, que cre-
disti. Vbi S.Hieron. O Ma-
ria, magna est fides tua! **Tv**
enim mundo Fidem monstrat-
ti: **Vb** **Dei** ad nos de-
ferens, Ecclesiam in montibus
sancitis fundasti per Filium. E.